

PRAKTYCZNY PORADNIK

DLA PRZEDSIĘBIORCÓW Z BRANŻY GASTRONOMICZNEJ OTWIERAJĄCYCH LOKALE W TRAKCIE OBOWIĄZUJĄCYCH OBOSTRZEŃ W ZWIĄZKU Z EPIDEMIĄ COVID-19

Drodzy Przedsiębiorcy!

Oddajemy w Wasze ręce krótki, praktyczny poradnik, który ma na celu wspomóc Was w uporaniu się z kontrolą ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Sanepid) w przypadku podjęcia decyzji o otwarciu lokalu pomimo obowiązujących obostrzeń.

Staraliśmy się, aby poradnik ograniczał dywagacje prawne do niezbędnego minimum, był napisany prostym językiem i był czytelny dla każdego potencjalnego odbiorcy. Odpowiadamy w nim na najważniejsze pytania związane z aktualną sytuacją i wyjaśniamy, na jakie kroki możecie się zdecydować, a także jakie w związku z tym mogą Was spotkać konsekwencje.

Z poradnika dowiedzie się:

1. Jaka jest podstawa obowiązujących obostrzeń?
2. Czy obostrzenia są zgodne z Konstytucją?
3. Czy mogę otworzyć mój biznes i nie dostać kary?
4. Czy Sanepid może mnie skontrolować bez zapowiedzi?
5. Jak zachować się w razie kontroli Sanepidu?
6. Co zrobić po otrzymaniu protokołu kontroli?
7. Jaka jest wysokość kary nakładanej przez Sanepid?
8. Czym jest rygor natychmiastowej wykonalności?
9. Co zrobić po nałożeniu kary przez Sanepid?
10. Czy sąd administracyjny może uchylić decyzję o nałożeniu kary?
11. Czy za zamknięcie mojej firmy przysługuje mi odszkodowanie?

Na końcu załączamy także wzór sprzeciwu na wszczęcie kontroli oraz wyciąg z przepisów przydatnych w kontekście powyższych zagadnień, które możecie wydrukować i mieć przy sobie w trakcie kontroli!

Mamy nadzieję, że niedługo poradniki takie jak ten, będą całkowicie niepotrzebne, a biznesy z branży usługowej będą mogły działać bez jakichkolwiek ograniczeń. Trzymamy kciuki za wszystkich przedsiębiorców!

Warszawa, 19 stycznia 2021 r.

1. Jaka jest podstawa obowiązujących obostrzeń?

Obecnie lokale gastronomiczne, z wyłączeniem sprzedaży na wynos, mają zostać zamknięte do 31 stycznia 2021 r. na podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.¹ oraz zmieniającego go Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 2021 r.², które wydane zostało na podstawie art. 46a oraz art. 46b pkt 1-6 i 8-13 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi³.

2. Czy obostrzenia są zgodne z Konstytucją?

Zgodnie z art. 22 Konstytucji⁴ ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Zgodnie zaś z art. 31 ust. 3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

W doktrynie prawa konstytucyjnego brak jest jednolitych poglądów na temat wzajemnej relacji pomiędzy tzw. ogólną klauzulą ograniczającą z art. 31 ust. 3 Konstytucji a występującymi licznie w przepisach Konstytucji szczególnymi klauzulami ograniczającymi, odnoszącymi się do konkretnych konstytucyjnych praw i wolności, jak np. art. 22 Konstytucji⁵. Istnieją tutaj różne koncepcje prawne.

Niezależnie jednak od ewentualnych rozbieżności w interpretacji przepisów, prawodawca musi przy ograniczaniu wolności działalności gospodarczej przestrzegać zasady proporcjonalności oraz zakazu naruszania istoty danej wolności lub prawa (zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8.7.2008 r., sygn. K 46/07, OTK-A 2008, Nr 6, poz. 104)⁶.

3. Czy mogę otworzyć mój biznes i nie dostać kary?

Z art. 48a ust. 3 pkt 1 (Rozdział 8A) ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi wynika, że kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, państwowy powiatowy inspektor sanitarny i państwowy graniczny inspektor sanitarny.

Literalne brzmienie obowiązujących przepisów wymienia działalność i konkretne klasy PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności), które muszą pozostać zamknięte. Logicznym stwierdzeniem byłoby zatem

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2020 poz. 2316, z późn. zm.)

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2021 poz. 91, z późn. zm.)

³ Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. z dnia 8 października 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.)

⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483)

⁵ Według niektórych koncepcji zawarte w art. 22 Konstytucji pojęcie „w drodze ustawy” nie jest tożsame z pojęciem „tylko w ustawie” z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Przesłanki z art. 22 Konstytucji mogą wyłączać na zasadzie *lex specialis derogat legi generali* wymogi przewidziane w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Przy aprobachji tego poglądu prawodawca może ograniczać wolność działalności gospodarczej „w drodze ustawy”, czyli np. poprzez wykorzystywanie wydawanych na podstawie ustaw rozporządzeń (Zob. M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, Warszawa 2016 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25.7.2006 r., sygn. P 24/05).

⁶ Zob. też M. Szydło, *Wolność działalności gospodarczej jako prawo podstawowe*, Bydgoszcz 2011.

uznanie, że jeżeli lokal prowadzi działalność z PKD objętym zakazem, to karę otrzyma, natomiast jeżeli prowadzi działalność z PKD nieobjętym zakazem funkcjonowania, to nie może dostać kary.

Część przedsiębiorców stara się zatem reagować na obostrzenia poprzez organizowanie w swoich lokalach warsztatów, szkoleń, testów kulinarnych czy spotkań partyjnych, w zakresie w jakim działalność taka nieobjęta jest wprowadzonymi obostrzeniami.

W praktyce jednak urzędnicy interesują się tylko tym, czy na miejscu faktycznie prowadzona jest konsumpcja. Jeżeli tak – kontrola taka może skończyć się nałożeniem kary. Natomiast to, czy kara taka będzie zasadna w kontekście obowiązujących przepisów, jest już inną kwestią. Taką karę co do zasady ocenić będzie mógł sąd administracyjny. Na to, czy decyzja o wydaniu kary będzie mogła być utrzymana w mocy, wpływ mogą mieć także same czynności kontrole. Z doniesień przedsiębiorców wynika, że kontrole często są przeprowadzane nieprawidłowo.

To, jakie konkretne rozwiązania są tutaj możliwe, zależy od indywidualnej sytuacji, specyfiki i potrzeb danego biznesu. Jeżeli masz wątpliwości, napisz do nas – razem uda nam się opracować optymalne rozwiązanie dla Twojego lokalu lub wyjaśnić ewentualne niejasności.

4. Czy Sanepid może mnie skontrolować bez zapowiedzi?

Zgodnie z art. 48 ust. 1 Prawa Przedsiębiorców⁷ obowiązuje generalna reguła uprzedniego zawiadomienia przedsiębiorcy o kontroli.

W praktyce jednak Sanepid odstępuje od takich zawiadomień wobec kontrolowanych lokali gastronomicznych, które wznawiają działalność pomimo obostrzeń, powołując się na art. 48 ust. 10 i 11 pkt 4 Prawa Przedsiębiorców, wskazując, że przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia.

5. Jak zachować się w razie kontroli Sanepidu?

Modelowa kontrola Sanepidu powinna odbywać się w zgodzie z odpowiednimi przepisami Prawa Przedsiębiorców oraz Kodeksu Postępowania Administracyjnego⁸, co wynika chociażby z art. 37 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁹.

Przepisów normujących przebieg takiej kontroli jest sporo. Przykładowo urzędnicy mają obowiązek wysłuchania strony (art. 10 KPA) czy udzielania informacji (art. 9 KPA). Poniżej podajemy kilka podstawowych zasad, które warto odnotować sobie w przypadku kontroli Sanepidu.

Na końcu niniejszego Poradnika znajdziesz także wyciąg z przepisów, które mogą przydać się w związku z taką kontrolą oraz wzór sprzeciwu na podjęcie i prowadzenie kontroli z naruszeniem przepisów.

⁷ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo Przedsiębiorców (tj. z dnia 11 czerwca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.)

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks Postępowania Administracyjnego (tj. z dnia 20 grudnia 2019 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).

⁹ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 z późn. zm.).

W razie kontroli Sanepidu

1. Zachowaj umiar i spokój – przeprowadzenie kontroli z poszanowaniem urzędnika pozwoli na jej sprawniejszy przebieg.
2. Poproś urzędnika o wylegitymowanie się przed rozpoczęciem kontroli.
3. Poproś o poinformowanie o przysługujących Ci prawach oraz obowiązkach w trakcie kontroli. Urzędnik ma obowiązek udzielić Ci takich informacji.
4. W zależności od sytuacji możesz wskazać na piśmie, że czynności kontrolne wykonywane są w sposób zakłócający funkcjonowanie twojego przedsiębiorstwa. Wówczas konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole kontroli.
5. Poproś o stosowne adnotacje o przeprowadzonej kontroli w Twojej Książce Kontroli. Pamiętaj, że zgodnie z art. 57 Prawa przedsiębiorców Przedsiębiorca prowadzi i przechowuje w swojej siedzibie książkę kontroli oraz upoważnienia i protokoły kontroli.
6. Możesz wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli z naruszeniem przepisów. Sprzeciw wnosi się na piśmie do organu kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli lub wystąpienia przesłanki do wniesienia sprzeciwu. Sprzeciw wymaga uzasadnienia. Wniesienie sprzeciwu zasadniczo powoduje wstrzymanie czynności kontrolnych. Na końcu poradnika znajdziesz wzór takiego sprzeciwu.

Jeżeli potrzebujesz pomocy z przygotowaniem książki kontroli, zindywidualizowanego sprzeciwu na wszczęcie kontroli lub innych pism w toku lub po zakończeniu kontroli, możesz napisać do nas. Pomożemy Ci w przypadku przeprowadzanej kontroli, także pod kątem opracowania odpowiedniej dokumentacji.

6. Co zrobić po otrzymaniu protokołu kontroli?

Kontrola kończy się sporządzeniem protokołu, w którym opisany jest przebieg kontroli oraz zalecenia pokontrolne. Protokół kontroli stanowi dowód przeprowadzenia kontroli i przebiegu czynności kontrolnych. Masz prawo nie podpisać protokołu oraz zawrzeć w nim swoje uwagi.

Zastrzeżenia dotyczące treści protokołu mogą być zgłoszone w momencie przedstawienia protokołu lub w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.

Pamiętaj – protokół kontroli to jeszcze nie decyzja. Odwołanie przysługuje dopiero na decyzję.

7. Jaka jest wysokość kary nakładanej przez Sanepid?

Kara wynosi od 10 000 zł do 30 000 zł.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. -Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 i 1423).

Egzekucja nałożonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

8. Czym jest rygor natychmiastowej wykonalności?

Decyzja o nałożeniu kary przez Sanepid może być opatrzona rygorem natychmiastowej wykonalności.

Rygor natychmiastowej wykonalności polega na tym, że decyzja nieostateczna, od której stronie przysługuje odwołanie, staje się wykonalna i może stanowić tytuł egzekucyjny – tzn. kara taka może być ściągana, zanim odwołanie na skargę zostanie rozpatrzone przez organ drugiej instancji lub sąd.

W razie złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, istnieje możliwość złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji.

9. Co zrobić po nałożeniu kary przez Sanepid?

Od decyzji należy złożyć odwołanie – informacja o takiej możliwości powinna znajdować się w pouczeniu zawartym w otrzymanej decyzji Sanepidu. Odwołanie od decyzji powiatowej jednostki Sanepidu składa się w takiej sprawie co do zasady do jednostki wojewódzkiej za pośrednictwem jednostki powiatowej. Trzeba pamiętać o zachowaniu stosownego terminu na złożenie odwołania, w przeciwnym wypadku będzie ono nieskuteczne.

Zgodnie z doniesieniami przedsiębiorców, odwołania takie nie są jednak uwzględniane przez wojewódzkie jednostki sanitarne. Jeżeli decyzja o nałożeniu kary zostanie utrzymana w mocy przez organ odwoławczy, to istnieje jeszcze możliwość złożenia skargi do właściwego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Taka skarga podlega opłacie (tzw. wpis) w wysokości 3-4% kary. Skargę do sądu administracyjnego wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie - za pośrednictwem organu, którego działanie jest przedmiotem skargi. W sprawach kontroli Sanepidu będzie to zatem co do zasady właściwa jednostka wojewódzka.

Treści odwołania oraz skargi do Sądu lepiej nie konstruować samemu. Diabeł tkwi w szczegółach, a uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji może być także zależne m.in. od błędów proceduralnych Sanepidu w toku prowadzonej kontroli. W tym wypadku warto skorzystać z pomocy adwokata.

Jeżeli otrzymałeś karę od Sanepidu możesz także napisać do nas. Pomożemy Ci w przygotowaniu odwołania od decyzji i skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, tak aby pisma te spełniały wymogi ustawowe i wniesione zostały z zachowaniem stosownych terminów. Pomagamy na terenie całej Polski.

10. Czy sąd administracyjny może uchylić decyzję o nałożeniu kary?

Tak, sąd administracyjny w zależności od spostrzeżonych uchybień może uchylić decyzję o nałożeniu kary albo orzec jej nieważność. Co więcej – zgodnie z aktualną linią orzeczniczą – sądy administracyjne uchylają lub stwierdzają nieważność większości decyzji o nałożeniu kar przez Sanepid.

Tylko tytułem przykładu podać można wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 27.10.2020 r., sygn. II SA/Op 219/20. Sprawa dotyczyła fryzjera, który zdecydował się działać pomimo obostrzeń. Sąd administracyjny uchylił decyzje Sanepidu, umorzył postępowanie administracyjne w całości i zasądził na rzecz skarżącego zwrot kosztów postępowania. Dlatego warto walczyć!

Poniżej można zapoznać się z wykazem orzeczeń w sprawach dotyczących kar nałożonych przez organy inspekcji sanitarnych wydawanych przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wraz z zapadłymi na ich kanwie rozstrzygnięciami.

<https://bip.warszawa.wsa.gov.pl/1052/informacja-w-sprawach-dotyczacych-kar-nałożonych-przez-organy-inspekcji-sanitarnych.html>

Chociaż sprawy te dotyczyły naruszenia innych obowiązków wprowadzonych na podstawie obostrzeń (np. zakazu przemieszczania się czy obowiązku zakrywania ust i nosa), to również w większości tych spraw, sąd zdecydował, że decyzja wydana przez organ była nieważna lub powinna zostać uchylona. Od listopada 2020 r. zapadło już ponad 20 takich orzeczeń.

Pamiętaj także, że w skardze do sądu administracyjnego można zawrzeć wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji.

11. Czy za zamknięcie mojej firmy przysługuje mi odszkodowanie?

Część firm, także z innych branż, złożyła już pozwy o odszkodowanie od Skarbu Państwa w związku z wprowadzonymi obostrzeniami. Przepisy przewidują także możliwość dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów.

To, czy dochodzenie odszkodowania będzie zasadne w sytuacji danego przedsiębiorcy, zależy jednak od wielu kwestii. Napisz do nas, a pomożemy Ci ustalić, czy możesz dochodzić takiego odszkodowania, a także w jakiej wysokości mógłbyś się go domagać.

Każda sytuacja jest inna.

Masz pytania? Chcesz, abyśmy pomogli w Twojej sprawie?

Nasz zespół odpowie na wszelkie wątpliwości dotyczące praw i obowiązków właścicieli lokali gastronomicznych w związku z epidemią COVID-19. Możemy Ci także pomóc złożyć odwołanie od decyzji organów inspekcji sanitarnej lub skargę do sądu administracyjnego.

Działamy na terenie całej Polski. Napisz do nas!

OSOBY KONTAKTOWE

Adwokat Dominika Matyjaszczyk
dominika.matyjaszczyk@tpaprocki.pl

Adwokat Piotr Wojciechowski
piotr.wojciechowski@tpaprocki.pl

ul. Złota 71 lok. 4, 00-819 Warszawa
<http://paprocki-adwokaci.pl/>

WZÓR SPRZECIWU NA WSZCZĘCIE KONTROLI

....., dnia .....
miejsowość *data*

.....
nazwa przedsiębiorstwa

.....
adres

.....
adres c.d.

.....
NIP, REGON

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

W .....
miejsowość

.....
adres

SPRZECIW WOBEC PODJĘCIA I WYKONYWANIA KONTROLI

Działając na podstawie art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo Przedsiębiorców (tj. z dnia 11 czerwca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), niniejszym wnoszę sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 48, art. 49, art. 50 ust. 1 i 5, art. 51 ust. 1, art. 58 Prawa Przedsiębiorców*.

UZASADNIENIE

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis

.....
*skreślić niewłaściwe

WYCIĄG Z PRZEPISÓW

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483)

Art. 22.

Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Art. 31.

1. Wolność człowieka podlega ochronie prawnej.
2. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.
3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. z dnia 8 października 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.)

Art. 46a W przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, na podstawie danych przekazanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wojewodów:

- 1) zagrożony obszar wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego,
- 2) rodzaj stosowanych rozwiązań - w zakresie określonym w art. 46b
- mając na względzie zakres stosowanych rozwiązań oraz uwzględniając bieżące możliwości budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 46b W rozporządzeniu, o którym mowa w art. 46a, można ustanowić:

- 1) ograniczenia, obowiązki i nakazy, o których mowa w art. 46 ust. 4;
- 2) czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców;
- 3) czasową reglamentację zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 4)2) obowiązek poddania się badaniom lekarskim przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 4a)3) obowiązek stosowania określonych środków profilaktycznych i zabiegów;
- 5) obowiązek poddania się kwarantannie;
- 6) miejsce kwarantanny;
- 7) (uchylony)
- 8) czasowe ograniczenie korzystania z lokali lub terenów oraz obowiązek ich zabezpieczenia;
- 9) nakaz ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, terenów i obiektów;
- 10) nakaz lub zakaz przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 11) zakaz opuszczania strefy zero przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 12) nakaz określonego sposobu przemieszczania się;
- 13)4) nakaz zakrywania ust i nosa, w określonych okolicznościach, miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach, wraz ze sposobem realizacji tego nakazu.

Art. 48a (Rozdział 8A) 1. Kto w stanie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie stosuje się do ustanowionych na podstawie art. 46 lub art. 46b nakazów, zakazów lub ograniczeń, o których mowa w:

- 1) art. 46 ust. 4 pkt 1 lub w art. 46b pkt 5 i 9-12, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 30 000 zł;
  - 2) art. 46 ust. 4 pkt 2 lub w art. 46b pkt 3, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 30 000 zł;
  - 3) art. 46 ust. 4 pkt 3-5 lub w art. 46b pkt 2 i 8, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 30 000 zł;
  - 4) art. 46 ust. 4 pkt 6, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 10 000 zł;
  - 5) art. 46 ust. 4 pkt 7 lub w art. 46b pkt 4, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 10 000 zł.
2. Kto w stanie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 47 ust. 4, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 30 000 zł.
3. Kary pieniężne, o których mowa w:
- 1) ust. 1, wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, państwowy powiatowy inspektor sanitarny i państwowy graniczny inspektor sanitarny;
  - 2) ust. 2, wymierza odpowiednio wojewoda albo minister właściwy do spraw zdrowia.
4. Decyzja w sprawie kary pieniężnej podlega natychmiastowemu wykonaniu z dniem jej doręczenia. Decyzję tę doręcza się niezwłocznie.
5. W przypadku ponownego popełnienia takiego samego czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wysokość kary pieniężnej:
- 1) jest nie niższa od wysokości kary pieniężnej wymierzonej poprzednio za takie naruszenie;
  - 2) ustala się, dokonując powiększenia o 25% wysokości kary pieniężnej ustalonej zgodnie z pkt 1.
6. Egzekucja nałożonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
7. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji. W przypadku kar, o których mowa w ust. 1, są one wpłacane na rachunek bankowy właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej.
8. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 i 1423).

**Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii
(Dz.U. 2020 poz. 2316, z późn. zm.)**

§ 10 ust. 9 Do dnia 31 stycznia 2021r. prowadzenie przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz przez inne podmioty działalności polegającej na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.10.A) oraz związanej z konsumpcją i podawaniem napojów (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.30.Z) jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku realizacji usług polegających na przygotowywaniu i podawaniu żywności na wynos lub jej przygotowywaniu i dostarczaniu oraz w przypadku działalności polegającej na przygotowywaniu i podawaniu posiłków lub napojów przeznaczonych do spożycia przez pasażerów po zajęciu miejsca siedzącego w pociągach objętych obowiązkową rezerwacją miejsc

---

**Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo Przedsiębiorców
(tj. z dnia 11 czerwca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.)**

Art. 45 1. Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców jest przeprowadzana na zasadach określonych w niniejszej ustawie, chyba że zasady i tryb kontroli wynikają z ratyfikowanych umów międzynarodowych albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odrębne przepisy.

3. Zakres przedmiotowy kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy objętej kontrolą oraz organy upoważnione do jej przeprowadzenia określają odrębne przepisy, z uwzględnieniem przepisów art. 40 i art. 43 ust. 7.

Art. 48 1. Organ kontroli zawiadamia przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli.

2. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.

3. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 4) wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 5) imię, nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.

4. Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

5. Czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, lub dokonywaniem pomiarów mogą być wykonywane przed upływem terminu 7 dni, o którym mowa w ust. 2.

6. Czynności wykonywane w trybie, o którym mowa w ust. 5, związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin nie mogą przekraczać jednego dnia robocznego, natomiast czynności związane z dokonywaniem pomiarów nie mogą przekraczać kolejnych 24 godzin liczonych od chwili rozpoczęcia tych czynności.

7. Oględziny dokonywane w trybie, o którym mowa w ust. 5, nie mogą dotyczyć treści dokumentów.

8. Z czynności kontrolnych wykonywanych w trybie, o którym mowa w ust. 5, sporządza się protokoły.

9. W przypadku podejmowania czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 5, zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli może być doręczone przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej, a w razie nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, zawiadomienie może być doręczone zarządzającemu w imieniu przedsiębiorcy zakładem lub inną wyodrębnioną częścią przedsiębiorstwa lub kierownikowi wyodrębnionej komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa. Przepisy art. 49 ust. 1 i 10 stosuje się odpowiednio.

10. Uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszcza się w protokole kontroli.

11. Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się, w przypadku gdy:

1) kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej;

2) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;

3) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. z 2019 r. poz. 660);

4) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska;

5) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 369);

6) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazów, o których mowa w art. 44b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852);

7) kontrola jest prowadzona na podstawie art. 23b lub art. 23r ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 i 730);

8) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 1471 i 1479 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730) w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych emitowanych z instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej lub radiolokacyjnej;

9) przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione;

10) kontrola dotyczy przypadków określonych w art. 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa;

11) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1344, 1356 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 730);

12) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (Dz.U. poz. 424);

13) kontrola jest przeprowadzana wyłącznie w celu sprawdzenia wykonania wezwania, o którym mowa w art. 21a ust. 1, zobowiązania, o którym mowa w art. 21a ust. 2, lub weryfikacji powiadomienia, o którym mowa w art. 21a ust. 5 lub 6.

Art. 49 1. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organu kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że odrębne przepisy przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji. W takim przypadku upoważnienie doręcza się przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej w terminie określonym w tych przepisach, lecz nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli.

2. Podjęcie czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, na podstawie odrębnych przepisów, może dotyczyć jedynie przypadków, gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, a także gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

3. W przypadku podjęcia czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2, osoba podejmująca kontrolę, po okazaniu legitymacji służbowej i przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, informuje przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o przysługujących im prawach oraz obowiązkach w trakcie kontroli.

3a. Czynności kontrolne prowadzone z użyciem bezzałogowych statków powietrznych mogą być wykonywane przez pracowników organu kontroli posiadających stosowne uprawnienia do wykonywania takich lotów, bez okazania legitymacji służbowej i poinformowania przedsiębiorcy lub osoby, wobec której podjęto czynności kontrolne, o przysługujących im prawach oraz obowiązkach w trakcie kontroli.

3b. Loty, o których mowa w ust. 3a, wykonywane są w przypadku, gdy operator bezzałogowego statku powietrznego znajduje się poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

4. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami organu kontroli, jeżeli odrębne przepisy przewidują taką możliwość.

5. Do pracowników organu kontroli oraz osób, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

6. Zmiana osób upoważnionych do przeprowadzenia kontroli, zakresu przedmiotowego kontroli oraz miejsca wykonywania czynności kontrolnych wymaga każdorazowo wydania odrębnego upoważnienia. Zmiany te nie mogą prowadzić do wydłużenia przewidywanego wcześniej terminu zakończenia kontroli.

7. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika organu kontroli uprawnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) oznaczenie przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy.

8. Dokument, który nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 7, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli.

9. Zakres kontroli nie może wykraczać poza zakres wskazany w upoważnieniu.

10. W przypadku nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej czynności kontrolne mogą być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi przedsiębiorcy lub osobie zatrudnionej u przedsiębiorcy w ramach innego stosunku prawnego, którzy mogą być uznani za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025, 1104, 1629, 2073 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 80), lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Art. 50 1. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadkach gdy:

- 1) ratyfikowane umowy międzynarodowe albo bezpośrednio stosowane przepisy prawa Unii Europejskiej stanowią inaczej;
- 2) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 3) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

3. Przedsiębiorca wskazuje na piśmie osobę upoważnioną, o której mowa w ust. 1, w szczególności w czasie swojej nieobecności.

4. Do czasu trwania kontroli, o którym mowa w art. 55 ust. 1, nie wlicza się czasu nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, jeżeli stanowi to przeszkodę w wykonaniu czynności kontrolnych.

5. W przypadku nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej albo niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązku, o którym mowa w ust. 3, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika przedsiębiorcy lub osoby zatrudnionej u przedsiębiorcy w ramach innego stosunku prawnego, którzy mogą być uznani za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Art. 51 1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.

2. Za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy kontrolę przeprowadza się w miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych, innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

3. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

3a. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1041) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z

dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2020 r. poz. 344), jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

4. Dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ust. 2-3a nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym.

Art. 52 Czynności kontrolne wykonuje się w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania przedsiębiorcy. W przypadku gdy przedsiębiorca wskaże na piśmie, że wykonywane czynności zakłócają w sposób istotny działalność gospodarczą przedsiębiorcy, konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole kontroli.

Art. 53 Ustalenia kontroli zamieszcza się w protokole kontroli.

Art. 57 1. Przedsiębiorca prowadzi i przechowuje w swojej siedzibie książkę kontroli oraz upoważnienia i protokoły kontroli.

2. Książka kontroli zawiera wpisy obejmujące:

- 1) oznaczenie organu kontroli;
- 2) oznaczenie upoważnienia do kontroli;
- 3) zakres przedmiotowy przeprowadzonej kontroli;
- 4) daty podjęcia i zakończenia kontroli.

3. Przedsiębiorca prowadzi książkę kontroli w postaci:

- 1) papierowej, w tym również w formie zbioru dokumentów, lub
- 2) elektronicznej.

4. Wpisów w książce kontroli prowadzonej w postaci:

- 1) papierowej - dokonuje kontrolujący;
- 2) elektronicznej - dokonuje przedsiębiorca.

5. Domniemywa się, że dane zawarte w książce kontroli prowadzonej w postaci elektronicznej znajdują potwierdzenie w dokumentach przechowywanych przez przedsiębiorcę.

6. W przypadku wszczęcia kontroli przedsiębiorca niezwłocznie okazuje kontrolującemu książkę kontroli.

7. Okazanie książki kontroli prowadzonej w postaci elektronicznej następuje przez zapewnienie dostępu przy użyciu urządzenia pozwalającego na zapoznanie się z jej treścią albo wykonanie wydruków z systemu informatycznego, w którym prowadzona jest książka kontroli, poświadczonych przez przedsiębiorcę za zgodność z wpisem w książce kontroli.

8. Przedsiębiorca nie okazuje książki kontroli, jeżeli jej okazanie jest niemożliwe ze względu na udostępnienie jej innemu organowi kontroli. W takim przypadku przedsiębiorca okazuje książkę kontroli w siedzibie organu kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia zwrotu tej książki przez inny organ kontroli.

Art. 58 1. Organ kontroli nie przeprowadza kontroli, w przypadku gdy ma ona dotyczyć przedmiotu kontroli objętego uprzednio zakończoną kontrolą przeprowadzoną przez ten sam organ.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) kontrola ma dotyczyć okresu nieobjętego uprzednio zakończoną kontrolą;
- 2) ponowna kontrola ma na celu przeciwdziałanie zagrożeniu życia lub zdrowia;
- 3) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia, uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej lub wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną;
- 4) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w związku z uchYLENIEM lub stwierdzeniem nieważności decyzji przez sąd administracyjny;
- 5) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu lub wykonania decyzji lub postanowień nakazujących usunięcie naruszeń prawa, w związku z przeprowadzoną kontrolą, albo do sprawdzenia wykonania wezwania, o którym mowa w art. 21a ust. 1, zobowiązania, o którym mowa w art. 21a ust. 2, lub weryfikacji powiadomienia, o którym mowa w art. 21a ust. 5 lub 6;
- 6) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania związanego ze złożeniem korekty rozliczenia objętego uprzednio zakończoną kontrolą;
- 7) organ kontroli poweźmie uzasadnione podejrzenie, że uprzednio zakończona kontrola została przeprowadzona z naruszeniem prawa mającym wpływ na wynik kontroli lub dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe lub protokół kontroli został sporządzony w wyniku przestępstwa;
- 8) po sporządzeniu protokołu kontroli z poprzedniej kontroli wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody nieznanne organowi administracji lub państwowej jednostce organizacyjnej w chwili przeprowadzenia kontroli, w tym wskazujące na wystąpienie nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.17));
- 9) przedsiębiorca prowadzi działalność w zakresie objętym nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Art. 59

1. Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 48, art. 49, art. 50 ust. 1 i 5, art. 51 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 58. Sprzeciw wymaga uzasadnienia.

2. Wniesienie sprzeciwu nie jest dopuszczalne, w przypadku gdy organ przeprowadza kontrolę, powołując się na przepisy art. 48 ust. 11 pkt 2, art. 50 ust. 2 pkt 2, art. 54 ust. 1 pkt 2, art. 55 ust. 2 pkt 2 oraz art. 62.
3. Sprzeciw przedsiębiorca wnosi na piśmie do organu kontroli, którego czynności sprzeciw dotyczy. O wniesieniu sprzeciwu przedsiębiorca zawiadamia na piśmie kontrolującego.
4. Sprzeciw wnosi się w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli przez organ kontroli lub wystąpienia przesłanki do wniesienia sprzeciwu.
5. Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie:
  - 1) czynności kontrolnych przez organ kontroli, którego czynności sprzeciw dotyczy - z chwilą doręczenia kontrolującemu zawiadomienia o wniesieniu sprzeciwu;
  - 2) biegu czasu trwania kontroli - od dnia wniesienia sprzeciwu do dnia zakończenia postępowania wywołanego jego wniesieniem.
6. W przypadku wniesienia sprzeciwu organ kontroli może, w drodze postanowienia, dokonać zabezpieczenia dowodów mających związek z przedmiotem i zakresem kontroli, na czas rozpatrzenia sprzeciwu. Zabezpieczeniu podlegają dokumenty, informacje, próbki wyrobów oraz inne nośniki informacji, jeżeli stanowią lub mogą stanowić dowód w toku kontroli.
7. Organ kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu rozpatruje sprzeciw oraz wydaje postanowienie o:
  - 1) odstąpieniu od czynności kontrolnych;
  - 2) kontynuowaniu czynności kontrolnych.
8. Nierozpatrzenie sprzeciwu w terminie, o którym mowa w ust. 7, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia o odstąpieniu od czynności kontrolnych.
9. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, przedsiębiorcy przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia. Właściwy organ rozpatruje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia oraz wydaje postanowienie o:
  - 1) utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia;
  - 2) uchyleniu zaskarżonego postanowienia i odstąpieniu od czynności kontrolnych.
10. Nierozpatrzenie zażalenia w terminie, o którym mowa w ust. 9, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem postanowienia o uchyleniu zaskarżonego postanowienia i odstąpieniu od czynności kontrolnych.
11. Organ kontroli może kontynuować czynności kontrolne z dniem, w którym postanowienie, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, stało się ostateczne, a w przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia - z dniem, w którym postanowienie, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, zostało doręczone przedsiębiorcy.
12. Postanowienie, o którym mowa w ust. 6, wygasa w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 7, a w przypadku, o którym mowa w ust. 8, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia sprzeciwu.
13. W przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia, postanowienie, o którym mowa w ust. 6, wygasa w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 lub 2, a w przypadku, o którym mowa w ust. 10, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia zażalenia.
14. W razie przewlekłości czynności kontrolnych, po wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, przedsiębiorca może wnieść do sądu administracyjnego skargę na przewlekłe prowadzenie kontroli. Wniesienie skargi nie powoduje wstrzymania czynności kontrolnych.
15. Do skargi, o której mowa w ust. 14, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.18) dotyczące skargi na przewlekłe prowadzenie postępowania.
16. Do postępowań, o których mowa w ust. 6, 7 i 9, w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 60 1. W razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub bezpośredniego zagrożenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamia właściwe organy.

2. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach.

3. W przypadku braku możliwości zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nakazać, w drodze decyzji, wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni.

4. Decyzja nakazująca wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub bezpośredniego zagrożenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 61 Przepisów art. 54 i art. 55 nie stosuje się:

1) do działalności przedsiębiorców w zakresie objętym:

- a) nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym,
- b) nadzorem sanitarnym na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 59) i ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2018 r. poz. 1541, z późn. zm.19)), w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa żywności;

2) w odniesieniu do kontroli świadczeniodawców przeprowadzanej przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o

świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.20));

3) do próby technicznej, o której mowa w art. 29d ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1323).

**Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks Postępowania Administracyjnego
(tj. z dnia 20 grudnia 2019 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).**

ROZDZIAŁ 2. ZASADY OGÓLNE.

Art. 6 Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.

Art. 7 W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Art. 7a § 1. Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się:

- 1) jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;
- 2) w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych.

Art. 7b W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.

Art. 8 § 1. Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

§ 2. Organy administracji publicznej bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Art. 9 Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Art. 10 § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

§ 2. Organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w § 1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.

§ 3. Organ administracji publicznej obowiązany jest utwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1.

Art. 11 Organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Art. 12 § 1. Organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

§ 2. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

Art. 13 § 1. Organy administracji publicznej w sprawach, których charakter na to pozwala, dążą do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności przez podejmowanie czynności:

- 1) skłaniających strony do zawarcia ugody, w sprawach, w których uczestniczą strony o spornych interesach;
- 2) niezbędnych do przeprowadzenia mediacji.

§ 2. Organy administracji publicznej podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, a w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.

Art. 14 § 1. Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 700, 730, 848, 1590 i 2294), doręczanego środkami komunikacji elektronicznej.

§ 2. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2019 r. poz. 123 i 730) lub za pomocą innych środków łączności, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.

Art. 14a Organy administracji publicznej umożliwiają stronom ocenę działania urzędów kierowanych przez te organy, w tym pracowników tych urzędów.

Art. 15 Postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 16 § 1. Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

§ 2. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

§ 3. Decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu, są prawomocne.

NOTA PRAWNA

1. Niniejszy „Praktyczny poradnik dla przedsiębiorców z branży gastronomicznej otwierających lokale w trakcie obowiązujących obostrzeń w związku z epidemią COVID-19” („Poradnik”) bazuje na stanie prawnym i orzecznictwie z daty jego sporządzenia. Zmiany prawa w przyszłości, jak również zmiany nurtu orzecznictwa sądów i trybunałów, mogą mieć wpływ na zawarte w poradniku twierdzenia i wnioski.
2. Poradnik nie stanowi opinii prawnej i nie zastępuje szczegółowych analiz prawnych.
3. Zawarty w Poradniku wyciąg z przepisów stanowi wybór autorów opracowania. Nie są to jednak wszystkie przepisy, które mogą znaleźć zastosowanie w indywidualnej sytuacji danej osoby.
4. Każda sytuacja jest indywidualna. Autorzy Poradnika zastrzegają, że ma on wyłącznie charakter pomocniczy, a opracowanie rzetelnego planu działania wymaga zapoznania się z sytuacją faktyczną i prawną danego przedsiębiorcy, co dać może podstawy do zmiany postawionych w niniejszym poradniku wniosków.
5. W razie jakichkolwiek wątpliwości dotyczących treści zawartych w Poradniku zalecana jest konsultacja z adwokatem.
6. Poradnik nie zawiera rekomendacji dotyczącej wznowienia, rozpoczęcia lub zmiany zakresu wykonywania jakiegokolwiek działalności, w tym działalności polegającej na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.10.A) oraz związanej z konsumpcją i podawaniem napojów (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.30.Z).
7. Poradnik nie zawiera rekomendacji dotyczącej zawarcia lub braku zawarcia jakiegokolwiek umowy.
8. Autorzy Poradnika wyrażają zgodę na jego bezpłatne rozpowszechnianie, utrwalanie i zwielokrotnianie bez ingerowania w jego treść.